

تاریخ آزمون : ساعت شروع: ۹ صبح مدت آزمون: ۷۰ دقیقه نمره با عدد: نمره با حروف: نام طراح: تاریخ و امضا:		آزمون درس : علوم و فنون ادبی (۱) نام و نام خانوادگی: نام پدر: شماره دانش آموزی: پایه: دهم رشته: انسانی
بارم	صفحه اول	خوشبختی در خانه شماس، بیهوده آن را در باغ دیگران مجوید»
۰/۷۵		الف) تاریخ ادبیات و سبک شناسی (۴ نمره) – عبارات زیر را با واژه های مناسب کامل کنید. الف) کتاب اوستا سرانجام در دوره به نگارش در آمد. ب) ابوالفضل میبدی، کتاب..... را تحت تأثیر خواجه عبدالله انصاری به نثر موزون نوشت. ج) تحول روحی و معنوی آغازی برای دگرگونی عمیق در شعر فارسی گردید.
۰/۷۵		۲ – درستی و نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید الف) اولین کسی که قصیده تمام و کمال حکمی و اندرزی سرود، ناصر خسرو بود. ☐ ص ☐ غ ب) کتیبه های تخت جمشید به زبان فارسی باستان و خط میخی نوشته شده است ☐ ص ☐ غ ج) گسترش عرفان و تصوف از دلایل توجه نویسندگان قرن پنجم و ششم به فارسی نویسی بود. ☐ ص ☐ غ
۰/۵		۳ – گزینه صحیح را برگزینید. ۱-۳) طبقه بندی کدام سبک براساس نظریه ارسطو، نادرست است؟ الف) زمان: دوره معاصر ☐ ب) مخاطب: عامیانه ☐ ج) موضوع: فلسفی ☐ د) هدف: فکاهی ☐ ۲-۳) همه گزینه ها از عوامل مهم پیشرفت و گسترش زبان فارسی در قرن سوم تا پنجم است جز گزینه..... الف) توسعه مدارس و مراکز تعلیم ☐ ب) لشکر کشی و فتوحات غزنویان ☐ ج) پاکسازی زبان فارسی از ترکیبات و مفردات عربی ☐ د) گرایش شاهان در جلب عالمان و ادیبان به دربار ☐
۰/۷۵		۴ پاسخ درست داخل کمانک را برگزینید. الف) پدر شعر فارسی (فردوسی - رودکی) است. ب) نخستین نمونه نثر فنی (کلیده و دمنه - گلستان) است. ج) رواج داستان سرایی و منظومه های داستانی از ویژگی های (ادبی - فکری) سبک عراقی است.
۰/۷۵		۵ با توجه به متن زیر به پرسش ها پاسخ دهید. «خدای تبارک و تعالی، همه بندگان را از عذاب قرض و دین فرج دهد؛ «به حق الحق و اهل» و چون بخواستیم رفت ما را به انعام و اکرام به راه دریا گسیل کرد. چنان که در کرامت و فراغ به پارس رسیدیم.» الف) این نوشته، مربوط به کدام دوره نثر است؟ ب) دو ویژگی این نثر را بنویسید.
۰/۵		۶ با توجه به ویژگی زبانی سبکی، مشخص کنید هر یک از ابیات زیر در کدام سبک (عراقی - خراسانی) سروده شده است؟ الف) زدن بر زمین بر به کردار شیر بدانست کاو هم نماند به زیر ب) زد نفس سر به مهر صبح ملمع نقاب خیمه روحانیون کرد معنبر طناب

<p>نام و نام خانوادگی:</p> <p>نام پدر:</p> <p>شماره دانش آموزی:</p> <p>پایه: دهم</p> <p>رشته: علوم انسانی</p>		<p>آزمون درس : علوم و فنون ادبی (۱)</p>	
<p>ساعت شروع: ۹ صبح</p> <p>مدت آزمون: ۷۰ دقیقه</p> <p>نمره با عدد:</p> <p>نمره با حروف:</p> <p>نام طراح:</p> <p>تاریخ و امضا:</p>		<p>نوبت دوم / خرداد ماه</p> <p>مهر آموزشگاه</p> <p>تعداد صفحات: ۳ - تعداد سوال ۲۳</p>	
ردیف	ادامه پرشی ها از صفحه ی دوم	صفحه ۳	بارم
۱۶	بیت زیر آرایه «موازنه» دارد یا «ترصیع»؟ دلیل خود را بنویسید. هم از گوهر گزیده هم ز اختر // هم از منظر ستوده هم ز مَخْبَر: باطن		۰/۷۵
۱۷	در نوشته ی زیر ، سجع را بیابید و نوع آن را مشخص کنید. «الهی! بر تارک ما خاک خجالت نثار مکن و ما را به بلای خود گرفتار مکن.		۰/۷۵
۱۸	در بیت زیر آرایه «اشتقاق» بین چه واژه هایی برقرار شده است؟ محتاج قصّه نیست گرت قصد خون ماست چون رخت از آن توست به یغما چه حاجت است؟		۰/۵
۱۹	در بیت زیر، کدام آرایه داخل کمانک دیده نمی شود؟ (واج آرایی - جناس - اشتقاق - موازنه) «عالم همه عابدند و معبود یکی است // دنیا همه ساجدند و مسجود یکی است»		۰/۵
۲۰	چرا در بیت زیر، نمی توان دو واژه مشخص شده را جناس ناقص حرکتی دانست؟ «مَلِک را همین مُلک پیرایه بس // که راضی نگردد به آزار کس»		۰/۵
ت	نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)		
۲۱	دو ویژگی زبانی و دو ویژگی ادبی سبک عراقی را با ذکر نمونه در شعر زیر مشخص کنید. صبا ز منزل جانان گذر دریغ مدار کنون که چشمه قند است لعل نوشینت مکارم تو به آفاق می برد شاعر ویژگی زبانی..... ویژگی ادبی.....	وز او به عاشق بی دل خبر دریغ مدار سخن بگوی و ز طوطی شکر دریغ مدار از او وظیفه و زاد سفر دریغ مدار ویژگی زبانی..... ویژگی ادبی.....	۲
۲۲	دوبیت زیر از یکی از قصاید رودکی است . چهار ویژگی سبک خراسانی را در آن پیدا کنید. آمد بهار خرم با رنگ و بوی طیب چرخ بزرگوار یکی لشکری بکرد با صد هزار نزهت و آرایش عجیب لشکرش ابر تیره و باد صبا نقیب :		۱
۲۳	نوشته زیر را از نظر فکری و ادبی بررسی کنید. «مودت اهل صفا، چه در روی و چه در قفا، نه چنان (است) کز پست عیب گیرند و پیشت بیش میرند.		۱
	<p>اشتباهی که بیش از یکبار تکرار شود، انتخاب است.</p> <p>پیروز باشید</p> <p>جمع: ۲۰</p>		

راهنمای تصحیح امتحان داخلی درس : علم و فنون ادبی ۱		رشته : ادبیات و علوم انسانی - پایه : دهم		۱۴۰۰/۳/۱۳										
		-												
ردیف	راهنمای تصحیح					نمره								
الف	تاریخ ادبیات و سبک شناسی ۴ نمره					۰/۷۵								
۱	الف- ساسانی ۰/۲۵ ب- کشف الاسرار و عده الابرار ۰/۲۵ ج- سنایی ۰/۲۵													
۲	الف- غلط ۰/۲۵ ب- صحیح ۰/۲۵ ج- صحیح ۰/۲۵					۰/۷۵								
۳	۱-۳: ج ۲۵ موضوع: فلسفی ۰/۲۵ ۲-۳: ج پاکسازی زبان فارسی از ترکیبات و مفردات عربی ۰/۲۵					۰/۵								
۴	الف- رودکی ۰/۲۵ ب- کلیله و دمنه ۰/۲۵ ج- ادبی ۰/۲۵					۰/۷۵								
۵	الف- دوره غزنوی- سلجوقی ۰/۲۵ ب: اطناب (جمله ها طولانی هستند . ۰/۲۵ تمثیل و استشهاد به آیات و احادیث : به حق الحق و اهله // ۰/۲۵ افزایش کاربرد لغات عربی نسبت به دوره قبل : عذاب . قرض . اکرام و انعام... دو مورد کافی است					۰/۷۵								
۶	الف- خراسانی- ۰/۲۵ ب: عراقی ۰/۲۵					۰/۵								
ب	موسیقی شعر ۶ نمره					۰/۵								
۷	بیت گزینه پ ۰/۲۵ عاشقانه و شاد ۰/۲۵													
۸	با حذف همزه: دَلَن گیز ۰/۲۵ -u-u ۰/۲۵ بدون حذف همزه: دِلَ عَن گیز ۰/۲۵ -u- ۰/۲۵					۱								
۹	الف) ذو قافیتین ۳- گدارا چو حاصل شود نان شام // چنان خوش بخسید که سلطان شام ۰/۲۵ ب) قافیه درونی ۱- الا ای پیر فرزانه مکن عییم ز میخانه // که من در ترک پیمانه دلی پیمان شکن دارم ۰/۲۵ پ) قاعده ۱ قافیه ۴- می سوزم از فراق روی از جفا بگردان // هجران بلای ما شد یا رب! بلا بگردان ۰/۲۵					۰/۷۵								
۱۰	ب) حُفْتَن - رَفْتَن ۰/۲۵					۰/۲۵								
۱۱	معلّم همه شوخی و دلبری آموخت جفا و ناز و عتاب و ستمگری آموخت													
	ردیف	واژگان قافیه	حروف اصلی قافیه	حروف الحاقی	قاعده قافیه	۱/۲۵								
	آموخت ۰/۲۵	دلبری- ستمگری ۰/۲۵	رَ (مصوت + صامت) ۰/۲۵	ی ۰/۲۵	۲ - ۰/۲۵									
۱۲	ب) بیا با گل لاله بیعت کنیم					۰/۲۵								
۱۳	الف - تاج عزّت به سرم بنهادی: تاجِ عزّت ۰/۲۵ ب ۰/۲۵ سَرَمِ بنهادی ب- دل نیست کبوتر که چو برخاست نشیند // از گوشه ی بامی که پریدیم پریدیم تقطیع هجایی هر دو مصراع ۰/۷۵ نمره علامت هجایی ۰/۷۵					۰/۵								
	دِل	نِی	سِت	کَ	بُو	تَر	کِ	چُ	بُر	خَا	سِت	نِ	شِی	نَد
	-	-	u	u	-	-	u	u	-	-	u	u	-	-
	عَز	گُو	شِ	یِ	بَا	مِی	کِ	پَ	رِی	دِی	مِ	پَ	رِی	دِیْم
۱/۵	-	-	u	u	-	-	u	u	-	-	u	u	-	-
پ	زیبایی شناسی (۶ نمره)													
۱۴	الف- واج آرای صامت «ش» و «ن» و ۰/۲۵ و مصت بلند «ا» ۰/۲۵ ب- واژه آرای کوزه ۰/۲۵ شود ۰/۲۵					۱								
۱۵	الف- ۱: کار و کارد ۰/۲۵ جناس ناقص ۰/۲۵ افزایشی ۰/۲۵ ۲- پری (پری و پرواز کنی) ۰/۲۵ پری (فرشته و پری) ۰/۲۵ جناس همسان یا تام ۰/۲۵ ب: ارزش جناس تام (پری و پری) در بیت دوم بیشتر از بیت اول است ۰/۵					۲								

۰/۷۵	هم	از	گوهر	گزیده	هم	ز	اختر
	هم	از	منظر	ستوده	هم	ز	مخبر
			متوازی	متوازی			متوازی
	ترصیع ۰/۲۵ زیرا سجع ای متوازی در دومصرع در تقابل یکدیگر قرار گرفته اند. ۰/۵.						
۰/۷۵	نثار ۰/۲۵ گرفتار ۰/۲۵ سجع مطرف ۰/۲۵						
۰/۵	محتاج ۰/۲۵ حاجت ۰/۲۵						
۰/۵	جناس ۰/۵						
۰/۵	زیرا اختلاف واج ها بیشتر از یک واج است و جناس فقط اختلاف در یک واج به وجود می آید ۰/۵						
ت	نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)						
۲۱	ویژگی زبانی: ترکیبات نو ۰/۲۵ چشمه قند ۰/۲۵ وجود لغات عربی ۰/۲۵ مکارم / آفاق / ۰/۲۵ یا (کاهش سادگی و روانی کلام و حرکت به سوی دشواری این که به سادگی معنی بیت را نمی فهمیم از بین رفتن لغات مهجور فارسی نسبت به سبک خراسانی ذکر دومورد کافی است ویژگی ادبی: قالب شعر غزل است ۰/۲۵ از قالب های رایج این سبک ۰/۲۵ توجه بیشتر به آرایه های ادبی ۰/۲۵ تشبیه و استعاره در لعل نوشین / طوطی / واج ارایه ۰/۲۵ به کارگیری ردیف دشوار اسم و فعل / دریغ مدار						
۲۲	سادگی زبان شعر ۰/۲۵ روح حماسی در شعر (لشکر و نقیب) ۰/۲۵ روح شادی و نشاط و خوش باشی در شعر ۰/۲۵ از تشبیه حسی در توصیف بهره گرفته ۰/۲۵ شعر واقع گراست و توصیفات طبیعی و حسی است / قافیه ساده است و ردیف ندارد / استفاده از آرایه های ادبی در حد اعتدال است (تشبیه / تشخیص) / ذکر چهار مورد کافی است.						
۲۳	فکری: نکوهش ریاکاری و چاپلوسی و بیان ارزش یکرنگی و خلوص نیت (یا هر مفهوم درست دیگر ۰/۵) ادبی: جناس: صفا و قفا ۰/۲۵ سجع و جناس: گیرند و میرند ۰/۲۵ تضاد پس و پیش یا روی و قفا / واج آرایه ر / ذکر دو آرایه کافی است موفق و پیروز باشید -						